

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32838/TNU-2707-0581/2018.6/26>

Паіко Д.В.

Національна академія внутрішніх справ

ДОСВІД КРАЇН ЄС У ВРЕГУЛЮВАННІ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ПУБЛІЧНУ СЛУЖБУ

Стаття присвячена аналізу стану врегулювання та реалізації права громадян на публічну службу в умовах децентралізації влади та євроінтеграції України. Проаналізовано досвід країн Європи щодо реалізації даного права та проведення реформ у системі публічної служби. Сформульовані пропозиції з удосконалення забезпечення права громадян на публічну службу, враховуючи позитивний досвід країн ЄС.

Ключові слова: публічна служба, право на державну службу, право на службу в органах місцевого самоврядування, децентралізація, країни ЄС.

Постановка проблеми. Україна на даний час переживає час реформ та ЗМІ та перебуває в процесі пошуку оптимальної політико-правової моделі розбудови держави, яка б відповідала європейським стандартам та загальноєвропейській системі цінностей. І саме побудова професійної публічної служби є однією з ключових реформ, передбачених Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Стратегією сталого розвитку «Україна 2020» та Програмою діяльності Кабінету Міністрів України. Саме від професійних службовців залежить спроможність реалізувати всі інші реальні зміни в країні та забезпечити демократичне врядування.

Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування як головні види публічної служби в Україні вимагають науково обґрунтованої державної політики, якісно нової правової основи, що має відповідати існуючим загальноєвропейським стандартам, та ефективних контрольних процедур із боку населення. Цілеспрямоване забезпечення процесу формування корпусу професійних службовців в органах державної влади та органів місцевого самоврядування не лише є важливим завданням окремих територіальних громад, а й покликане стати частиною загальнодержавних завдань, результатом проведення реформ в Україні.

Задля проведення ефективних реформ український законодавець все частіше звертається до

країн Європи, які не так давно успішно провели реформи публічної служби.

Метою даної статті є здійснення аналізу нормативно-правового забезпечення права людини і громадянина на публічну службу у практиці країн ЄС, а також визначення напрямів його вдосконалення в умовах української дійсності.

Виклад основного матеріалу. Право громадян України на публічну службу передбачене ст. 38 Конституції України, де зазначено, що «громадяни користуються рівним правом доступу до державної служби, а також до служби в органах місцевого самоврядування» [2], та деталізоване в Законах України «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про державну службу», але, на жаль, цього недостатньо для забезпечення права на публічну службу.

Разом із тим у більшості європейських країн давно прийнято правові акти, в яких зафіксовано норми й вимоги до категорій державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, їх права й обов'язки, зобов'язання держави щодо їх правової і соціальної захищеності, правовий і соціальний статус.

Тому все частіше український законодавець звертається до країн Європи, які розбудували демократичну, стабільну систему публічної служби, і до таких країн належать Грузія, Естонія, Латвія, Німеччина, Польща, Словаччина, Франція та інші. Досвід цих країн дає можливість

урахувати всі проблеми та шляхи вдосконалення публічної служби.

Аналізуючи нормативне забезпечення права громадян на публічну службу в Польщі, можна відзначити, що процес реформування даної служби відображений у тексті Конституції Польщі 1997 р. У Конституції збереглися правові норми щодо формування органів державної влади, і використовуються поняття «публічна служба» і «цивільна служба». Усі польські громадяни, які повною мірою користуються публічними правами, мають право на доступ до публічної служби, як вказано в ст. 60 Конституції Польщі. Також на конституційному рівні визначено, що для забезпечення професійного, безпристрасного та політично нейтрального виконання державних рішень в установах державної адміністрації діє корпус цивільної служби. Головою корпусу є Прем'єр-міністр [4]. Варто звернути увагу, що закріплене Конституцією Польщі право на публічну службу доповнене нормою про те, що громадяни ЄС також мають право займати посади в системі публічної служби Польщі [4].

На нашу думку, було б доцільно закріпити в законодавстві України норму щодо надання права громадянам іншої держави, які проживають на території України, приймати участь в управлінні державними справами. Дана норма відповідала б загальноєвропейським тенденціям, зокрема положенням прийнятої в рамках Ради Європи Конвенції про участь іноземців у суспільному житті на місцевому рівні 1992 р.

Показовими також є приклади окремих європейських країн: Німеччини, Іспанії, в яких відповідно до національного законодавства мешканці територіально-адміністративних одиниць мають право на участь у безпосередньому прийнятті рішень із питань місцевого значення, але це право є різним для громадян та іноземців. Закріплення таких прав на рівні Конституції або законів України засвідчило б не лише орієнтацію нашої держави на європейські стандарти місцевої демократії, а й високий рівень довіри з боку держави до усіх постійних мешканців територіально-адміністративних одиниць незалежно від їх громадянства. Наприклад, у Конституції Німеччини встановлений принцип рівності суб'єктів публічної служби. Ніхто не може бути ущемлений у своїх правах через релігійні віросповідання, світогляд чи приналежність до політичних партій.

Проаналізовано законодавство Німеччини, що стосується публічної служби, яка з'явилася однією з перших у Європі. Вона будувалася на основі

принципів відданості службі, законності, єдності, професійності і стабільності. Саме тому серед європейських держав із федеральним типом державно-адміністративного управління найбільш впливовою є публічна служба Німеччини. Вона регулюється багатьма законами, проте основним серед них є Конституція Німеччини 1949 року [5].

Законодавство Німеччини досить детально регулює порядок прийому на публічну службу. Претенденти визначаються за допомогою оповіщення в спеціальних друкованих повідомленнях про наявність вакантної посади. Їхній відбір має відбуватися відповідно до придатності, здібностей і професійних досягнень без урахування статі, віросповідання, релігійних чи політичних поглядів. Призначення на посаду здійснюється після підтвердження їхньої придатності до публічної служби в результаті складання іспитів. Якщо вік службовця не перевищує 32 років, він може бути призначений на посаду лише після випробувального терміну. У такому разі призначення допускається виключно на найнижчі посади. Для підтвердження професійної придатності службовцю в Німеччині надається можливість пройти випробувальний строк, який сукупно не може перевищувати п'яти років. Призначення на публічну службу довічно здійснюється після успішного проходження випробувального терміну і досягнення 27-річного віку.

На нашу думку, вікова категорія 27 років є достатньою для реалізації конституційного права громадян на публічну службу. У законопроекті України «Про службу в органах місцевого самоврядування» вікова категорія вказана 18 років. Ми вважаємо, що в цьому віці громадянин є недостатньо досвідченим для виконання своїх службових обов'язків.

Найбільш наближеним до українських реалій можна вважати досвід Польщі – реформи, ініційовані польським урядом у 90-х роках, у тому числі реформа децентралізації, дозволили трансформувати Польщу і стати інтегрованою частиною Європейського Союзу. Проведені реформи в Польщі вважаються одними з найбільш успішних. За їх результатами оформилася нова система управління, побудована на децентралізації влади.

Ще одним вагомим пунктом є те, що жителі міста складають свої проекти, а потім уряд міста визначає, чи можна їх реалізувати. Потім під час відкритого голосування жителі голосують за проекти аж до того моменту, поки на все буде використаний затверджений бюджет. Кожного року втілюють приблизно від 25 до 30 інвестиційних

або культурних проєктів, що дає можливість кожному громадянину забезпечити право на публічну службу.

Але польський досвід не може бути перенесений на український ґрунт. Ідеальних рішень у процесах реформування немає, бо кожна країна йде своїм шляхом. Польська ж реформа була успішною тому, що була добре підготовленою, швидкою і комплексною. Польський досвід реформ досить показовий для України. Його головний урок – затягування реформ надзвичайно небезпечно, адже можливість для їх впровадження завжди досить нетривала.

Не менш розвинута країна, яка теж пережила реформу децентралізації, – Франція. Умовами реалізації даної реформи було: - скасування апріорного нагляду з боку префекта та його заміна на подальший нагляд, що здійснюється за допомогою адміністративного суду і регіональної рахункової палати; - передача виконавчих повноважень від префекта голові обраної представницької асамблеї; - надання регіону статусу повноправної територіальної громади. Стаття 72 Конституції Французької Республіки визнавала територіальними громадами комуни, департаменти та заморські території. Після втілення в життя реформи з'явилася нова територіальна громада – регіон. Виконавча влада в регіоні і департаменті передавалася від префекта, представника держави, головам регіональних та генеральних рад, обраним представникам місцевої громади. Нормативно було закріплено, що комунами, департаментами і регіонами керують обрані ради, що передбачає законодавчий розподіл повноважень між комунами, департаментами, регіонами і державою, а також розподіл державних ресурсів у відповідності до нових правил місцевого оподаткування, надання трансфертів із боку держави місцевим громадам [17]. Отже, важливою умовою успішного втілення реформ із децентралізації одразу визнавалось супроводження передачі повноважень одночасною передачею громадам фінансових ресурсів, необхідних для їх здійснення.

В Україні поступово запроваджуються європейські правові стандарти в різних сферах. Не виключенням є і публічна служба. Певні здобутки на цьому шляху, звісно, спостерігаються. По-перше, відзначається загальна відповідність національного законодавства України основоположному стандарту місцевої і регіональної демократії – Європейській хартії місцевого самоврядування 1985 р. та ін. По-друге, поступово активізується діяльність органів і посадових осіб

органів самоорганізації населення в системі місцевого самоврядування України. По-третє, розвивається право територіальних громад, де відводиться визначальна роль органам і посадовим особам місцевого самоврядування, процедурам їх діяльності.

Адже для сучасної України багато викликів державотворення було надзвичайно складними через тягар радянського минулого та відсутність достатньо досвіду. Україна стала на шлях реформування публічної служби з 2014 р., коли Кабінетом Міністрів України була прийнята Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Нею визначено ключові шляхи розв'язання проблем системи місцевого самоврядування, зокрема: визначення обґрунтованої територіальної основи для діяльності органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади; створення належних матеріальних, фінансових та організаційних умов для забезпечення здійснення органами місцевого самоврядування власних і делегованих повноважень; розмежування повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою за принципами субсидіарності та децентралізації; максимальне залучення населення до прийняття управлінських рішень, сприяння розвитку форм прямого народовладдя [16].

В умовах здійснення широкомасштабних реформ у різних сферах суспільного життя, євроінтеграційного курсу України, перед нашою державою постало вирішення двох взаємопов'язаних завдань: з одного боку – інтеграція в європейський політико-правовий та соціально-економічний простір, а з другого – розбудова ефективної моделі публічної влади на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях.

Наступним етапом реформування та наближення публічної служби до європейських стандартів було прийняття Стратегії сталого розвитку «Україна 2020» 12 січня 2015 р. Метою Стратегії є впровадження в Україні європейських стандартів життя та вихід України на провідні позиції у світі. Реформа державного управління має бути побудована на прозорій системі державного управління, створення професійного інституту державної служби, забезпечення публічного доступу до відповідних посад державної служби. Результатом впровадження реформи має стати створення ефективної, прозорої, відкритої та гнучкої структури публічної адміністрації

із застосуванням новітніх інформаційно-комунікативних технологій (е-урядування), яка здатна виробляти і реалізовувати цілісну державну політику, спрямовану на суспільний сталий розвиток і адекватне реагування на внутрішні та зовнішні виклики. Метою політики у сфері децентралізації є відхід від централізованої моделі управління в державі, забезпечення спроможності місцевого самоврядування та побудова ефективної системи територіальної організації влади в Україні, реалізація в повній мірі положень Європейської хартії місцевого самоврядування, принципів субсидіарності, повсюдності і фінансової самодостатності місцевого самоврядування [15].

Прийняття Стратегії сталого розвитку «Україна 2020» та Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні дало можливість розпочати реформування публічної служби та забезпечити реалізацію права громадян України на дану службу.

Запозичуючи досвід країн Європи, можна сказати, що децентралізація влади пов'язана з удосконаленням механізму органів державної влади з органами місцевого самоврядування та координацією їх діяльності, посиленням відповідальності у процесі реалізації ними їх завдань і функцій, а також пошуком ефективних способів вирішення питань місцевого значення. Децентралізація передбачає передачу повноважень органами державної влади до органів місцевого самоврядування, тобто передачу управління тим органам, які знаходяться на місцях і бачать проблему громади із середини, цим самим надаючи право кожному громадянину брати участь в управлінні державними справами, забезпечуючи право громадян на публічну службу.

Одним із важливих законів Верховна Рада прийняла Закон України «Про співробітництво територіальних громад» від 17 червня 2014 року. Цей Закон визначає організаційно-правові засади співробітництва територіальних громад, принципи, форми, механізми такого співробітництва, його стимулювання, фінансування та контролю. Відповідно до ст. 1 цього Закону співробітництво територіальних громад – це відносини між двома або більше територіальними громадами, що здійснюються на договірних засадах у визначених цим Законом формах із метою забезпечення соціально-економічного, культурного розвитку територій, підвищення якості надання послуг населенню на основі спільних інтересів та цілей, ефективного виконання органами місцевого самоврядування визначених законом повноважень [14].

Іншим важливим етапом у нормативному забезпеченні мало б бути прийняття змін до Конституції України в частині децентралізації. На жаль, зміни до Конституції остаточно не прийняті парламентом, що ускладнює прийняття наступних важливих для втілення в життя реформи нормативних актів. Наприклад, прийняття нового закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування». Так, поряд із низкою нових законів, які прийняті на основі позитивного європейського досвіду, діють й інші закони, прийняті з 1996 року.

Ми бачимо динаміку в прийнятті законів, які відповідають європейським стандартам. Але на сьогодні є проблема втілення даних нормативно-правових актів у життя громадян, територіальних громад та держави в цілому. Втілення нових норм та механізмів публічного управління на місцевому рівні, враховуючи потреби та інтереси конкретної територіальної громади, не порушуючи права громадян на публічну службу, відбувається поступово, з корективами, які вносять життєвий фактор.

Одним із таких факторів є ситуація, яка склалася на сході України (Донецька та Луганська області). Особливу увагу прийшлося приділити законодавцю щодо забезпечення права громадян, які проживають на даній території України, на публічну службу та прийняти низку законів, які б забезпечили реалізацію та захистили право кожного громадянина на державну службу та службу в органах місцевого самоврядування. Одним із важливих нормативно-правових актів, що врегулював порядок місцевого самоврядування в цих областях, став Закон України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей», який визначив тимчасовий порядок діяльності органів місцевого самоврядування в цих регіонах, що сприятиме створенню умов для відновлення правопорядку, конституційних прав і свобод громадян та прав і законних інтересів юридичних осіб, створення умов для повернення жителів до вимушено залишених місць постійного проживання, їх реінтеграції та відновлення життєдіяльності в цих населених пунктах. Цим Законом гарантується право жителів окремих районів Донецької та Луганської областей на використання ними мови, яку вони вважають рідною (і російської теж), а органи місцевого самоврядування та місцеві органи виконавчої влади повинні сприяти використанню російської та інших мов в усній і письмовій формі у сфері освіти, в засобах масової інформації і створити можливості для її належ-

ного використання, в тому числі в судочинстві, в економічній і соціальній діяльності, під час проведення культурних заходів та в інших сферах суспільного життя. Крім того, Законом передбачена державна підтримка соціально-економічного розвитку окремих районів цих областей, яка полягає в запровадженні спеціального економічного режиму здійснення господарської та інвестиційної діяльності, спрямованого на відновлення об'єктів промисловості, транспортної та соціальної інфраструктури, житлового фонду, переорієнтацію промислового потенціалу, створення нових робочих місць, залучення інвестицій і кредитів для відновлення та розвитку об'єктів, розташованих у цих регіонах (ст. 4, ст. 7 Закону) [2, с. 77; 11].

Українська влада постійно співпрацює з органами влади країн Європи з метою вдосконалення інститутів державної служби та служби в органах місцевого самоврядування. Урядом України запропоновано до розгляду проект Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» [13]. Його метою є оновлення правового забезпечення даної служби, зокрема шляхом уніфікації методологічних основ державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, умов вступу, порядку проходження та припинення, статусу службовців органів місцевого самоврядування, їх соціального і правового захисту. Ці положення сприятимуть послідовному розв'язанню проблем статусу службовця органу місцевого самоврядування; підвищенню якості послуг, які надають службовці органів місцевого самоврядування; введення в дію прозорого механізму прийняття на службу в органи місцевого самоврядування; створенню політично нейтрального інституту служби в органах місцевого самоврядування; підвищенню рівня соціального та матеріального захисту службовців органів місцевого самоврядування.

Законопроект «Про службу в органах місцевого самоврядування» встановлює систему посад служби в органах місцевого самоврядування. Проблемою є те, що законопроект не дає підстав говорити про систему служби в органах місцевого самоврядування в цілому, а лише про організацію такої служби в кожному окремому органі місцевого самоврядування; законопроект встановлює загальні правила, але не містить ані загальних принципів системи, ані організації кар'єри для членів так званої служби в органах місцевого самоврядування. Як наслідок, новий законопроект «Про службу в органах місцевого самоврядування» не дає підстав забезпечити набір

компетентних спеціалістів органами місцевої влади, політичну нейтральність публічної служби та подолання корупції.

Досить спірною є норма, викладена в ст. 16 законопроекту, стосовно того, що право на службу в органах місцевого самоврядування з урахуванням вимог рівня професійної компетентності, напряму підготовки (спеціальності) та обмежень, установлених Законом, має громадянин України, якому виповнилося 18 років [13]. Вважаємо, що особа, якій виповнилося 18 років, ще не може мати належний рівень професійної компетентності: в цьому віці особа ще не має змоги отримати і належної освіти – відповідно, вік, із якого особа може набувати посаду в органах місцевого самоврядування, необхідно підвищити. Прикладом може слугувати Німеччина: відповідно до її нормативно-правового забезпечення право громадян на публічну службу можуть реалізувати громадяни, які досягли 27 років.

На нашу думку, доцільно включити норму, що після призначення особи на посаду, в разі, якщо особа вперше набуває посаду в органах місцевого самоврядування, служба персоналу організовує складення присяги службовцем перед тим, як особа приступає до виконання службових обов'язків в органі місцевого самоврядування, ознайомлює його під розписку з правилами внутрішнього трудового розпорядку та посадовою інструкцією. Перелічені рекомендації мають сприяти підвищенню практичної дієвості права громадян України на службу в органах місцевого самоврядування, покликани забезпечити деполітизацію самоврядування, підвищення рівня професіоналізації кадрового корпусу органів місцевого самоврядування та конкретизацію формальних умов вступу на посаду.

Актуальною є позиція щодо необхідності кодифікувати норми, які регулюють публічно-службові відносини в єдиному нормативно-правовому акті – в Муніципальному кодексі України. Такий законодавчий акт сприятиме наближенню правових норм про службу в органах місцевого самоврядування до принципів публічного права та сфер його застосування. Посадові особи місцевого самоврядування є найнятими територіальною громадою працівниками для реалізації відповідних функцій щодо забезпечення конституційних прав і свобод громадян та сприяння сталому територіальному розвитку. Отже, вони добровільно зобов'язуються перед своєю громадою виконувати свої повноваження та обов'язки, а громада бере на себе обов'язок гарантувати посадовій

особі органу місцевого самоврядування належні умови праці, відповідні соціальні стандарти.

Для втілення в життя вищевказаних нормативно-правових актів, які б забезпечували конституційне право громадян на публічну службу, потрібно подолати корупцію, яка унеможливило наближення України до світових показників рівня життя. І хоча існує низка нормативно-правових актів, а саме: закони України «Засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки», «Про Національне антикорупційне бюро України», «Про запобігання корупції», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення кінцевих вигодонабувачів юридичних осіб та публічних діячів», «Про очищення влади» – на жаль, показники корупції в Україні невтішні. Успішна реалізація Антикорупційної стратегії дасть змогу знизити рівень корупції в Україні, підвищити рівень довіри населення до влади, підвищити рівень іноземних інвестицій в економіку держави, а також створити основу для подальшої антикорупційної реформи. І саме це залежить від державних службовців та службовців органів місцевого самоврядування.

Висновки. Отже, Україна стала на шлях реформування органів державної влади та органів місцевого самоврядування як основних інститутів

публічної служби. Із 2014 року приймаються нормативно-правові акти, які регламентують права на публічну службу. Для забезпечення їх реалізації і враховуючи досвід країн Європи, потрібно привести нормативно-правову базу в цій сфері у відповідність до існуючих стандартів та гарантувати належний доступ і проходження по службі. У зв'язку із цим пропонуємо:

- запровадити спеціалізовані органи і посадові особи в системі місцевого самоврядування – наприклад, уповноважений у справах територіальної громади, місцевий омбудсмен тощо;
- вдосконалити процедури діяльності посадової особи в системі державної влади та місцевого самоврядування;
- підвищити професійний рівень підготовки посадових осіб органів місцевого самоврядування, враховуючи наслідки децентралізації;
- підвищити вікову категорію щодо прийняття на публічну службу з 18 років до 27 років;
- підвищити соціальні та матеріально-фінансові гарантії службовців;
- зменшити бюрократизацію в діяльності органів та посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування, запровадити принципи субсидіарності, пропорційності, публічності і т.д. у законодавство і практику в Україні.

Список літератури:

1. Бородін Є., Оносенко І. Державне управління та місцеве самоврядування. 2016. Вип. 2(29). С. 167–175.
2. Гришко Р.Ю. Реформування місцевого самоврядування в Україні у напрямку децентралізації управління: дис. на здоб. наук. ступеня канд. наук держ. управ. Запоріжжя, 2017. 208 с.
3. Конституція України. Відомості ВРУ. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
4. Конституція Польської Республіки. 02.04.1997. URL: http://www.concourt.am/armenian/legal_resources/world_constitutions/constit/poland/poland-r.htm.
5. Основный закон Федеративной Республики Германии. URL: http://www.1000dokumente.de/?c=dokument_de&dokument=0014_gru&object=translation&l=ru.
6. План модернізації державного управління: пропозиції щодо приведення державного управління та державної служби України у відповідність із принципами і практиками демократичного урядування / за заг. ред. Т. Мотренка. К.: Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2010. 396 с.
7. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
8. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 № 157-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
9. Про запобігання корупції: Закон України № 1700-VII від 14.10.2014 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>.
10. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України редакція від 02.08.2017 № 28097. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97>.
11. Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областях: Закон України № 1680-VII від 16.09.2014 р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1680-18>.
12. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7.06.2001 р. Офіційний вісник України. 2001. № 26. Ст. 1151. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>.
13. Про службу в органах місцевого самоврядування: проект Закону України № 2489 від 20.03.2015 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=54569.

14. Про співробітництво територіальних громад: Закон України № 1508-VII від 17.06.2014 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>.
15. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 №5/2015. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.
16. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.06.2014. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>.
17. Loi № 82-213 du 2 mars 1982 relative aux droits et libertés des communes, des départements et des régions. www.senat.fr/actu/82-213.html.

ОПЫТ СТРАН ЕС В УРЕГУЛИРОВАНИИ И РЕАЛИЗАЦИИ ПРАВА НА ПУБЛИЧНУЮ СЛУЖБУ

Статья посвящена анализу состояния урегулирования и реализации права граждан на публичную службу в условиях децентрализации власти и евроинтеграции Украины. Проанализирован опыт стран Европы по реализации данного права и проведению реформ в системе публичной службы. Сформулированы предложения по совершенствованию обеспечения права граждан на публичную службу, учитывая положительный опыт стран ЕС.

Ключевые слова: публичная служба, право на государственную службу, право на службу в органах местного самоуправления, децентрализация, страны ЕС.

THE EXPERIENCE OF THE EU COUNTRIES IN THE SETTLEMENT AND IMPLEMENTATION OF THE LAW ON PUBLIC SERVICE

The article is devoted to the analysis of the State settlement and implementation of the rights of citizens in the public service in terms of decentralisation and integration. Analyzed the experience of European countries regarding the implementation of this law and reforms in the system of the public service. Formulated proposals on improvement of provision of citizens ' right to public service, taking into account the positive experience of the EU countries.

Key words: public service, law on the public service, the right to service in bodies of local self-government, decentralization, EU countries.